

Comité Intereclésial de Bruxelles
Interkerkelijk Comité voor Brussel
Brussels Interchurch Committee

***OECUMENISCHE VIERING en TEKSTEN
voor het hele jaar 2023***

INHOUDSTAFEL

BLZ

Tekst voor de week	03
Inleiding door Canon Jack Mc Donald	04
Praktische nota's voor het gebruik van dit boekje	05
<i>Eerste dag</i> : woensdag 18 januari	06-07
Het juiste leren te doen	
2de dag : donderdag 19 januari	08-09
Als recht wordt gedaan	
3de dag: vrijdag 20 januari	10-11
Doe recht, betracht trouw, ga nederig Gods weg	
4de dag : zaterdag 21 januari	12-13
Zie de tranen van de onderdrukten	
5de dag : zondag 22 januari	14-17
Een lied van de Heer zingen op vreemde grond	
6de dag: maandag 23 januari	18-19
Alles wat jullie gedaan hebben voor een van de geringsten... dat hebben jullie voor Mij gedaan	
7de dag: dinsdag 24 januari	20-21
Wat vandaag is, hoeft niet zo te blijven	
8ste dag: woensdag 25 januari	22-23
Het recht dat de gemeenschap herstelt	
Meer over de viering voorgesteld door de Kerken in Minnesota	07-11-17
Voorstel van een liturgische oecumenische viering	24-28
Oecumenische diensten in België	29
Om verder te gaan	30
Centra voor verspreiding van het boekje	32

BIJBELTEKST VOOR 2023

Doe goed, zoek recht.

Jesaja 1, 12-18

En wanneer jullie voor Mij verschijnen -wie heeft je gevraagd mijn voorhoven plat te lopen? Houd op met die zinloze offergaven. Ik heb een afschuw van jullie wierook; jullie feesten, nieuwemaan en sabbat, ik duld ze niet naast al dat wangedrag. Van jullie nieuwemaan, van al jullie feesten heb Ik een afkeer, ze hinderen Mij, Ik kan ze niet langer verdragen.

Wanneer jullie je handen opheffen, wend Ik mijn ogen af, ook als je aanhoudend bidt, luister Ik niet. Aan jullie handen kleeft bloed! Was je, reinig je, maak een eind aan je misdaden, Ik kan ze niet meer zien. Breek met het kwaad en leer goed te doen. Zoek het recht, houd tirannen in toom, kom op voor wezen, sta weduwen bij.

De HEER zegt: Laten we zien wie er in zijn recht staat. Al zijn je zonden rood als scharlaken, ze worden wit als sneeuw, al zijn ze rood als purper, ze worden wit als wol.

INLEIDING

In de jaren 1840 werden kerkdeuren in Noord-Amerika rood geverfd als geheim teken dat daar een veilige schuilplaats was voor ontsnapte slaven als onderdeel van de ‘Underground Railroad’; De rode kleur verwees naar Exodus 12.23, waar de Hebreeuwse slaven hun deuren rood hebben geschilderd met lammerenbloed, zodat de plaag des doods over hun woningen zou passeren. Deze gruwelijke daad heeft de Farao uiteindelijk overtuigd om te ‘Let my people go’.¹

Het thema ‘Doe het goede; zoek gerechtigheid’ (Jes. 1:17) werd gekozen door de Minnesota Council of Churches als reactie op de moord op George Floyd waaruit blijkt dat decennia na de afschaffing van de slavernij het raciale onrecht voortduurt in Amerika. Helaas herinnert de dood van de Leuvense student Sanda Dia in 2018 ons eraan dat raciaal onrecht ook in België aanwezig is. De gebedsweek voor christelijke eenheid is een moment om er ons over te bezinnen dat we er niet in zijn geslaagd om ‘het goede te doen’ en om ons ertoe te engageren om samen ‘gerechtigheid te zoeken’.

Het is opmerkelijk dat de gebeden en meditatie dit jaar niet beperkt zijn tot een kwestie van ‘zwart versus wit’. Ze nodigen ons uit om ons bewustzijn te vergroten, om de behandeling van inheemse volkeren opnieuw te bedenken, evenals om voor de vreemdeling te zorgen, de wees te verdedigen en voor de weduwe te pleiten.

De oecumene is essentieel voor deze taken omdat we de noden van Gods volk het best kunnen dienen wanneer het hele Lichaam van Christus samenwerkt. De Underground Railroad was bijvoorbeeld oecumenisch. Verschillende kerken boden voormalige slaven een veilige plaats aan. Ze verstopten ze in pastorieën, biechtstoelen of kerkbanken waarbij ze vaak hun eigen veiligheid op het spel zetten omdat ze iedere mens als kind van God beschouwden, ongeacht huidskleur. En omdat God zei: “Doe het goede; zoek gerechtigheid.”

Oecumene is nodig omdat elke kerk divers is. Elke kerk heeft ook zijn eigen strijd met onrecht waarvoor berouw en genezing nodig zijn. Daarin kunnen wij elkaar helpen. Jesaja’s boodschap was voor de hele natie als gemeenschap, niet alleen voor individuen. Evenzo verzet de oecumene zich tegen afzondering. Door samen te werken kunnen we beter zorgen voor mensen aan de buitenkant van de samenleving.

Laten we samen de strijd voor gerechtigheid aangaan, zodat alle mensen van elke kleur op een dag kunnen mee kunnen zingen met de woorden van het oud spirituele lied dat beroemd werd door Martin Luther King Jr.: “Free at last, free at last, thank God almighty, we are free at last!”²

¹ “Laat mijn volk vrij” *African-American spiritual song*

² “Eindelijk vrij, eindelijk vrij, dank God almachtig, we zijn eindelijk vrij” *African-American spiritual song*

- Dit jaar zijn de teksten en het schema van de oecumenische viering voorbereid door een groep van Christenen in de Verenigde Staten of America (USA) bijeengebracht door « the Minnesota Council of Churches ».
- De internationale ploeg komt er bij om het werk te voltooien, de ploeg verbonden met de Pauselijk Raad voor de promotie van Christelijke Eenheid en de « Faith and Order » Commissie uit de Wereld Raad van Kerken (WCC), allen te samen in Zwitserland in September 2021.
- Deze brochure werd voorbereid en aangepast aan onze cultuur door het Interkerkelijk Comité voor Brussel in samenwerking met Mgr E. Quintiens en het secretariaat van de bisschoppenconferentie.
- Wij publiceren ook integraal de bijbelse teksten voor zondag 22 januari in onze brochure.
- Voor elke dag, zijn er meditatie voorgesteld door verantwoordelijken van verschillende kerken.
- Iedereen zal de volledige bijbelse teksten terugvinden in zijn of haar Bijbel ofwel langs een website.
- Het ICB nodigt u uit op een oecumenische viering op **DONDERDAG 19 JANUARI om 19 uur in de Orthodoxe Kathedraal van de Aartsengelen Michael en Gabriël , Stalingradlaan 36 te 1000 Brussel.**

Eerste dag - Het juiste leren te doen

Lezingen

Js 1, 12-18 Leer goed te doen. Zoek het recht, houd tirannen in toom, kom op voor wezen, sta weduwen bij.

Lc 10, 25-36 Hij vroeg aan Jezus: 'Wie is mijn naaste?'

OVERWEGING

Volgens Jesaja wil God dat Juda niet alleen recht doet, maar ook het principe aanvaardt om altijd het juiste te doen. God wil niet alleen dat we zorgen voor wezen en weduwen, maar ook dat we doen wat juist en goed is voor hen en voor iedereen die door de samenleving aan de kant gezet wordt.

Christen zijn betekent leerling zijn. Alle christenen komen samen om het Woord van God te beluisteren en om te leren wat goed doen eigenlijk is en wie deze solidariteit nodig heeft.

Naarmate de samenleving onverschilliger wordt voor de noden van anderen, moeten wij, als Gods kinderen, leren op te komen voor onze onderdrukte broeders en zusters door de machthebbers met de waarheid te confronteren en indien nodig, de zaak van onze broeders en zusters bij hen te bepleiten, zodat zij in vrede en gerechtigheid kunnen leven. Door zo te handelen, zullen we altijd het juiste doen!

Een wetgeleerde vraagt aan Jezus: *Wie is mijn naaste?* Jezus' antwoord roept ons op verder te kijken dan de verschillen van religie, stam of nationaliteit, om onze naaste in nood te herkennen. Ook als christenen moeten wij deze barrières en verdeeldheden binnen de christelijke familie overstijgen om onze broeders en zusters te herkennen en lief te hebben in Christus.

Wie is mijn naaste ?

GEBED

Heer, Gij hebt uw volk uit de slavernij naar de vrijheid geleid. Geef ons de kracht en de moed om hen die gerechtigheid nodig hebben op te zoeken. Laat ons hun nood zien en hen helpen. Moge uw Heilige Geest ons verzamelen tot die ene kudde van Jezus Christus, onze Herder. Amen.

Het symbool van het water en de rivier heeft een sterke culturele relevantie voor de lokale werkgroep die deze oecumenische viering heeft samengesteld. Voor Minnesota symboliseren de rivier en het water zowel de culturele ontwikkeling als de culturele genocide op bepaalde momenten in haar geschiedenis.

Dit symbool heeft ook een theologische en liturgische betekenis. Op het noordelijke halfrond vieren we de *Gebedsweek voor de Eenheid van de Christenen* in januari, niet lang nadat vele tradities de Doop van de Heer gedenken. Het geloof dat we allemaal behoren tot deze liefdesgemeenschap die er nu al is en die zich verder verwerkelijkt, voedt het streven naar sociale en vooral raciale rechtvaardigheid. Dit geloof roept ons op om daadwerkelijk te getuigen en als medescheppers met God, vrede en gerechtigheid in de hele schepping tot stand te brengen.

In andere delen van de wereld wordt de *Gebedsweek voor de Eenheid van de Christenen* rond Pinksteren gevierd, wanneer wij het ontstaan van de Kerk gedenken en we tot levende stenen in het Lichaam van Christus opgebouwd worden. Te midden van een grote verscheidenheid wordt de Kerk door de Heilige Geest en zijn eenmakende en profetische kracht ingesteld. Eenheid in verscheidenheid en deze eenmakende en profetische kracht voeden onze inzet voor gerechtigheid doordat zij onze gemeenschappelijke menselijkheid benadrukken en ons in staat stellen om, ondanks verschillen, met elkaar te spreken en te getuigen van en door de kracht van God.

Tweede dag - Als recht wordt gedaan ...

Lezingen

Spr 21, 13-15	De rechtvaardige vindt er vreugde in recht te doen, voor de boosdoener is het recht een verschrikking.
Mt 23,23-25	Recht, barmhartigheid en trouw, terwijl men het een zou moeten doen zonder het andere te laten.

OVERWEGING

Vanaf het begin wil het boek Spreuken wijsheid bieden en een leidraad in het leven en bevat het *wijze lessen over recht, rechtvaardigheid en eerlijkheid* (1, 3). In één wijsheidsspreuk getuigt de schrijver dat rechtvaardige mensen zich verheugen wanneer recht geschiedt. Maar recht doen is een verschrikking voor de boosdoeners.

Wie profiteert van de systemen en structuren, gebaseerd op blanke overheersing en andere onderdrukkende ideologieën, zullen vaak met geweld proberen om de gerechtigheid te vertragen of te dwarsbomen

Maar het recht zoeken is machtsstructuren blootleggen, ruimte maken voor Gods rechtvaardige ordening en blijvende wijsheid in een wereld die maar al te vaak onverschillig blijft voor zoveel lijden.

Er ligt vreugde in het zoeken naar verzoening met andere christenen in dienst van een meer authentieke verkondiging van het Rijk Gods. Moge deze vreugde zichtbaar worden als we met elkaar delen hoe God onder ons aanwezig is en als we samen met Hem gekende en ongekende wegen naar genezing, verzoening en eenheid in Christus bewandelen.

De religieuze leiders tot wie Jezus zich in deze evangelietekst richt, zijn vertrouwd geraakt met het onrecht in de wereld en hebben er zich bij neergelegd. Zij vervullen graag hun religieuze plichten: ze geven tienden van munt, dille en komijn, maar veronachtzamen wat zwaarder weegt: recht, barmhartigheid en trouw. Evenzo zijn wij als christenen vertrouwd geraakt met de verdeeldheid die tussen ons bestaat en hebben wij er ons bij neergelegd. Meestal zijn we trouw aan onze eigen geloofspraktijk, maar verwaarlozen we Christus' uitdrukkelijk verlangen dat al zijn leerlingen één zouden zijn.

De rechtvaardige vindt er vreugde in recht te doen

GEBED

God, Gij zijt de bron van onze wijsheid.

Geef ons de wijsheid en de moed om recht te doen, om te reageren op wat verkeerd loopt in de wereld en om gerechtigheid na te streven.

Geef ons de wijsheid en de moed om te groeien in de eenheid met uw Zoon, Jezus Christus, die met U en de Heilige Geest, heerst in de eeuwen der eeuwen. Amen.

3de dag - Doe recht, betracht trouw, ga nederig Gods weg

Lezingen

Mi 6,6-8	Je weet wat de HEER van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.
Mc 10,17-31	Goede meester, wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven?

OVERWEGING

Wij samen – niet ik alleen. De profeet confronteert het volk met wat trouw aan Gods verbond betekent: *Je weet wat de Heer van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.* Nederig de weg gaan van God betekent iemand vergezellen en daarom gaat het niet alleen over mezelf, mijn op-weg-gaan, mijn liefde.

De liefde waartoe God ons oproept, is altijd een liefde die ons samenbrengt in een gemeenschap: wij samen – niet ik alleen. Deze benadering maakt het verschil in hoe we *recht doen*. Als christenen handelen we rechtvaardig om iets van Gods Rijk in de wereld te openbaren en om op die manier anderen te brengen naar deze plaats van Gods liefdevolle goedheid. In Gods Rijk zijn we allemaal even geliefd als Gods kinderen, en als Gods Kerk zijn wij geroepen elkaar als broeders en zusters lief te hebben en anderen uit te nodigen in die liefde te delen.

Recht doen, trouw betrachten en nederig Gods weg gaan, roept christenen op om in onze gemeenschappen, in verbondenheid en eensgezindheid te getuigen van Gods Rijk: wij samen – niet ik alleen.

Nederig de weg van God gaan was een uitdaging voor de rijke jongeman die Jezus vroeg wat hij moest doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven. Van jongs af aan had hij zich aan alle geboden gehouden, maar hij kon vanwege zijn rijkdom de volgende stap om leerling van Jezus te worden niet zetten. Hij was gehecht aan zijn bezittingen. Hoe moeilijk is het voor christenen om datgene los te laten wat wij als onze rijkdom beschouwen, maar dat ons afhoudt van die grotere rijkdom: ons aansluiten bij Jezus' leerlingen en proeven van de christelijke eenheid.

GEBED

Liefdevolle en barmhartige God, verruim onze blik: geef dat we de zending zien die we delen met al onze christelijke broeders en zusters, in het zichtbaar maken van de gerechtigheid en de goedheid van uw Rijk. Help ons om onze naasten te verwelkomen zoals uw Zoon ons verwelkomd heeft.

Help ons edelmoediger te getuigen van de genade die Gij ons overvloedig schenkt. Door Christus onze Heer.

Amen.

(II) De samenhang tussen stenen en water verduidelijkt voor de inheemse bevolking van Minnesota de waarde en het belang van het leven. In de meeste indiaanse levenswijsheden hebben stenen en water een sacrale betekenis. Water is leven en stenen staan symbool voor de heilige grond waarop vele generaties leefden. Tijdens deze viering gebruiken we deze twee symbolen: water dat ons doopsel tot nieuw leven voorstelt en stenen die onze persoonlijke levensgeschiedenis en die van onze voorouders tegenwoordig stellen.

Na het begroeten van de aanwezigen, nemen we tijd voor een schuldbelijdenis en moment van vergeving waarin de centrale Bijbeltekst van de Gebedsweek (Js 1, 12-18) opgenomen is. Tijdens de rituele handeling, als deel van de schuldbelijdenis, giet de voorganger een kruik water in de doopvont (of doopschaal) terwijl de verzen 16 en 17 voorgelezen worden. Het is belangrijk dat dit langzaam en goed hoorbaar gebeurt, zodat de aanwezigen kunnen stilstaan bij de betekenis van wat gezegd en symbolisch opgeroepen wordt. Na deze schuldbelijdenis en dit moment van vergeving volgt een openingsgebed, een hymne en een liturgie van het Woord.

Geïnspireerd op de tekst van Jesaja, moet de homilie of preek de samenhang verduidelijken tussen de eenheid van christenen en raciale onrechtvaardigheid die zowel individueel, systemisch als institutioneel is. De marginalisering van mensen omwille van hun 'ras', cultuur of taal verscheurt het weefsel van de mensenfamilie en veroorzaakt verdeeldheid in onze christelijke gemeenschap.

Vierde dag - Zie de tranen van de onderdrukten

Lezingen

Pr 4,1-5	Ik vestigde mijn aandacht op alle onderdrukking die er is onder de zon en zag de tranen van de onderdrukten. Er is niemand die hen bijstaat. De onderdrukkers onderdrukken hen met harde hand, en er is niemand die hen bijstaat.
Mt 5,1-8	Gelukkig de treurende, want zij zullen getroost worden.

OVERWEGING

Ik zag de tranen van de onderdrukten. We kunnen ons gemakkelijk voorstellen dat de schrijver maar al te vaak dergelijke gruweldaden gezien heeft. En toch is dit misschien de eerste keer dat de schrijver echt de tranen van de onderdrukten ziet en meeleeft met hun pijn en verdrukking. Hoe betreuenswaardig ook, toch ligt er in deze nieuwe manier van aandacht schenken en kijken ook een sprankeltje hoop: misschien zal deze keer het leed opmerken leiden tot verandering en het verschil maken.

Een jonge vrouw keek toe en zag de tranen van de onderdrukten. De video van de moord op George Floyd in mei 2020, die ze met haar gsm filmde, werd wereldwijd bekeken en ontketende een heilige woede toen mensen zagen en uiteindelijk erkenden, wat Afro-Amerikanen al eeuwenlang meemaken: hun onrechtvaardige onderdrukking door verknechtende systemen, met de oogluikende instemming van bevoorrechte blinde toeschouwers. De erkenning van deze pijnlijke realiteit leidde wereldwijd tot een uitbarsting van medeleven in de vorm van gebeden en protestacties voor gerechtigheid, hetgeen al veel eerder had moeten gebeuren.

De overgang van eenvoudig toekijken naar echt zien en zich inleven is een bemoediging voor alle mensen die vormgeven aan deze aardse realiteit. God kan de schellen van onze ogen laten vallen om de gebeurtenissen op een nieuwe en bevrijdende manier te aanschouwen. Als we plotseling begrijpen hoe iets werkelijk in elkaar zit, laat de Heilige Geest ons inzien hoe we op een nieuwe vrijmoedige manier kunnen reageren. Een van de antwoorden van de kerken en gemeenschappen was het opzetten van een gebedstent op George Floyd Square, de plaats waar hij vermoord werd. Op deze manier verenigden deze kerken en gemeenschappen zich om troost te bieden aan de treurende en onderdrukte mensen.

Matteüs' weergave van de zaligsprekingen begint met Jezus die de menigte ziet. In deze mensenmassa moet hij vrede-stichters, nederigen en zuiveren van hart, mannen en vrouwen die treuren en hongeren naar gerechtigheid gezien hebben. In de zaligsprekingen beperkt Jezus zich niet tot het opsommen van hun moeilijkheden, maar verkondigt Hij wat ze zullen zijn: kinderen van God en erfgenamen van het Koninkrijk der hemelen. Als christenen zijn we geroepen om ons bewust te worden van de heilige strijd van onze broeders en zusters in Christus.

GEBED

God van gerechtigheid en barmhartigheid, laat de schellen van onze ogen vallen: geef dat we daadwerkelijk de onderdrukking om ons heen zien. Dat vragen wij u in de Naam van Jezus die de mensenmassa zag en medelijden met haar had. Amen.

5de dag - Een lied van de Heer zingen op vreemde grond

Lezingen

Ps 137,1-4 Daar durfden onze bewakers te vragen om een lied, daar vroegen onze beulen: ‘Zing voor ons een vrolijk lied uit Sion.’

Lc 23,27-31 ‘Dochters van Jeruzalem, huil niet om Mij. Huil liever om jezelf en je kinderen.’

Psalm 137 (136) -

Aan de rivieren van Babel, daar zaten wij treurend en dachten aan Sion. Aan de wilgen op de oever hingen wij onze lieren. Daar durfden onze bewakers te vragen om een lied, daar vroegen onze beulen: ‘Zing voor ons een vrolijk lied uit Sion.’ Hoe zouden wij zingen een lied van de HEER op vreemde grond? Als ik jou vergeet, Jeruzalem, laat dan mijn hand de snaren vergeten. Laat mijn tong aan mijn gehemelte kleven als ik niet meer denk aan jou, als ik Jeruzalem niet stel boven alles wat mij verheugt. Gedenk, HEER, de dag van Jeruzalems val, toen het volk van Edom zei: ‘Neer met die stad, neer, maak haar met de grond gelijk.’ Vrouwe Babel, weldra ga je ten onder. Gelukkig wie jou je misdaad vergeldt en doet wat jij ons hebt aangedaan. Gelukkig wie jouw kinderen grijpt en op de rotsen verbrijzelt.

Lk 23, 27-31 - Een grote volksmenigte volgde Jezus, waaronder veel vrouwen die over Hem weeklaagden en zich op de borst sloegen. Jezus keerde zich echter naar hen om en zei: ‘Dochters van Jeruzalem, huil niet om Mij. Huil liever om jezelf en je kinderen, want weet, de tijd zal aanbreken dat men zal zeggen: “Gelukkig wie onvruchtbaar is, gelukkig de moederschoot die niet gebaarde heeft en de borst die geen kind heeft gezoogd.” Dan zullen de mensen tegen de bergen zeggen: “Val op ons neer!” en tegen de heuvels: “Bedek ons!”³¹ Want als dit gebeurt met het jonge hout, wat zal het verdorde hout dan niet te wachten staan?

OVERWEGING

De klaagzang van de psalmist is ontstaan tijdens de ballingschap van Juda in Babylon, maar de ellende van het leven in ballingschap weerklinkt in alle tijden en culturen. Misschien richtte de psalmist zich tot de hemel met deze jammerklacht. Misschien werd elk vers uitgeschreeuwd, bitter wenend en diepbedroefd. Misschien is dit gedicht ontstaan vanuit een gevoel van berusting dat voorkomt uit een leven in onrecht en het zich onmachtig voelen om iets wezenlijks eraan te veranderen.

In welke context het ook tot stand kwam, het hartzeer van deze tekst vindt weerklink in het hart van wie als vreemdelingen behandeld worden in andere landen of in hun eigen land.

Deze psalm geeft een stem aan alle onderdrukten. Hoe zouden wij het lied van de Heer kunnen zingen, wanneer we vreemdelingen zijn in ons eigen land? We zingen niet voor onze beulen maar om God te loven. We zingen omdat we niet alleen zijn, want God heeft ons nooit in de steek gelaten. We zingen omdat we omringd zijn door een hemelse schare. De voorvaderen en de heiligen inspireren ons. Zij moedigen ons aan om liederen van hoop te zingen, liederen over vrijheid en bevrijding, liederen over een vaderland waar een volk in ere hersteld wordt.

Het evangelie van Lucas vertelt dat heel veel mensen, waaronder ook veel vrouwen, Jezus volgen, zelfs op zijn kruisweg naar Golgota. Deze navolging maakt van hen trouwe leerlingen. Bovendien heeft Jezus oog voor de strijd en het lijden die zij zullen moeten doorstaan bij het dag na dag dragen van hun eigen kruis.

Dankzij de oecumenische beweging delen christenen vandaag, hun eigen tradities overstijgend, hymnen, gebeden, overwegingen en ideeën. We ontvangen ze van christenen uit andere gemeenschappen dan de onze, als geschenken van hun gelovig en liefdevol leerling van Jezus zijn, vaak te midden van vele moeilijkheden. Deze gedeelde gaven zijn kostbare schatten die getuigen van ons gemeenschappelijk christelijk geloof.

GEBED

God van de onderdrukten, open onze ogen voor het leed dat onze zusters en broeders in Christus nog steeds wordt aangedaan. Moge uw Geest ons de moed geven om eenstemmig te zingen en om onze stem te verheffen samen met hen wier lijden niet gehoord wordt. Dat vragen wij U in Jezus' Naam. Amen.

III - De christelijke eenheid moet hecht en zichtbaar zijn om te laten zien hoe dezelfde Geest, ontvangen in ons doopsel, te midden van de rijke verscheidenheid van Gods schepping eenheid tot stand brengt en deel uitmaakt van Gods plan voor de eenheid van de hele mensenfamilie.

De homilie moet leiden tot de volgende symbolische handeling. Bij het binnenkomen krijgen alle aanwezigen een steen. Gemeenschappen die de oecumenische viering samen organiseren kunnen twee of drie mensen uitnodigen om te getuigen over raciale onrechtvaardigheid en over hoe de eenheid van de christenen kan dienen om het onrecht te overwinnen. Na elke getuigenis legt de spreker zijn of haar steen bij een kruis of brandende kaars, het symbool van Christus, de hoeksteen. Deze rituele handeling kan ongeveer vijftien minuten duren. Ter afsluiting van deze symbolische handeling kan de voorganger de aanwezigen uitnodigen om na de viering hun ervaringen verder te delen.

De liturgie eindigt met de smeekbeden, het samen bidden van het Onzevader, de zegen en de zending. Op verschillende plaatsen in de viering worden muzikale aanwijzingen gegeven en in de bijlage worden ook enkele teksten of hymnen voorgesteld.

Het verloop van deze oecumenische dienst is eenvoudig en kan aan de lokale context en tradities aangepast worden. Dit laat een grotere diversiteit toe en geeft de mogelijkheid om de viering te verrijken met andere elementen uit de geloofspraktijk, zoals lokale gebeden en rituelen. De tekst van deze liturgie is bedoeld om de gevoelens, de strijd en de hoop op te roepen van de afstammelingen van de tot slaaf gemaakte Afro-Amerikanen en inheemse bevolking die vandaag in Minnesota wonen. De voorgestelde hymnen en gezangen kunnen daartoe zeker bijdragen.

6de dag - Alles wat jullie gedaan hebben voor een van de geringsten ... dat hebben jullie voor Mij gedaan.

Lezingen

Ez 34,15-20	Ik zal naar verdwaalde dieren op zoek gaan, verjaagde dieren
Mt 25,31-40	‘Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de geringsten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor Mij gedaan.’

OVERWEGING

Het evangelie van Matteüs herinnert ons eraan dat we onze liefde voor God niet kunnen scheiden van onze liefde voor anderen. We beminnen God als we hongerigen spijzen, dorstigen laven, vreemdelingen herbergen, naakten kleden, zieken verzorgen en gevangenen bezoeken. Wanneer wij zorgdragen voor *een van de geringsten* en hen dienen, verzorgen en dienen wij Christus zelf.

God roept ons op de heiligheid en waardigheid van al Gods kinderen te respecteren. Zorg dragen voor anderen, hen dienen en beminnen onthult niet wie zij zijn, maar wie wij zijn. Als christenen moeten we eensgezind onze verantwoordelijkheid opnemen om anderen te beminnen en voor hen te zorgen, zoals God voor ons zorgt en van ons houdt. Op die manier beleven we daadwerkelijk ons gemeenschappelijk geloof in dienst van de wereld.

De profeet Ezechiël beschrijft God de Heer als een herder die zijn kudde bijeenhoudt door wie afdwalen terug te halen en wie gewond zijn te verzorgen. De Vader verlangt dat zijn volk één wordt, en Hij houdt niet op deze eenheid te realiseren en zijn kudde bijeen te brengen door de werking van zijn Heilige Geest. Door te bidden stellen wij ons open om de Geest te ontvangen die de eenheid van alle gedoopten herstelt.

GEBED

God van liefde, wij danken U voor uw ononderbroken zorg en liefde voor ons. Help ons om bevrijdingsliederen te zingen.

Maak ons hart wijd open om uw liefde te ontvangen en om op onze beurt uw medelijden door te geven aan de hele menselijke familie.

Dat vragen wij U in Jezus' Naam. Amen.

7de dag - Wat vandaag is, hoeft niet zo te blijven

Lezingen

Job 5,11-16	Er is hoop voor de weerlozen – het kwaad wordt de mond gesnoerd.
Lk 1,46-55	Heersers stoot Hij van hun troon en wie gering is geeft Hij aanzien.

OVERWEGING

Job leidde een gelukkig leven maar onverwachts verloor hij zijn veestapel en zijn knechten en werd hij geconfronteerd met het verscheurend verdriet omwille van het overlijden van al zijn kinderen. Zijn leed was lichamelijk, psychisch en spiritueel. Het kan ook ons allemaal overkomen. We kunnen ons afkeren van God en de anderen. We kunnen onze hoop verliezen. En toch zijn wij als christenen verenigd in het geloof dat God bij ons blijft wanneer lijden ons treft.

Het is gemakkelijk om ons over te geven aan wanhoop wanneer we er nog maar eens mee geconfronteerd worden dat we in een gebroken samenleving leven die de menselijke waardigheid en vrijheid van alle mensen niet ten volle erkent, respecteert en beschermt. Volgens pater Bryan Massingale, een vooraanstaande katholiek deskundige in de sociale ethiek en in het bijzonder in het domein van raciale rechtvaardigheid, *wordt het maatschappelijke leven door mensen tot stand gebracht. De maatschappij waarin we leven is het resultaat van menselijke keuzes en beslissingen. Dit betekent dat mensen dingen kunnen veranderen. Wat mensen kapot maken, ontbinden en verscheuren, kunnen wij met Gods hulp ook herstellen, verbinden en helen. Wat vandaag is, hoeft niet zo te blijven, daarin ligt de hoop en uitdaging.*

In gebed stemmen christenen hun hart af op het hart van God, om lief te hebben wat Hij liefheeft en om te beminnen zoals Hij. Integer gebed stemt dus het hart van alle christenen af om, hun verdeeldheden overstijgend, te beminnen wat God bemint, wie God bemint en hoe Hij bemint en om deze liefde in onze daden tot uitdrukking te brengen.

Het Magnificat is het loflied waarin Maria zich verheugt over alles wat zij God ziet doen: het evenwicht herstellen door de nederigen te verheffen, het onrecht rechtzetten door de hongerigen te spijzen en door het op te nemen voor Israël, zijn dienaar. De Heer vergeet nooit zijn beloften en laat nooit zijn volk in de steek. Het is gemakkelijk om het geloof van wie tot andere christelijke gemeenschappen behoren over het hoofd te zien of te onderschatten, vooral als het om kleine gemeenschappen gaat. Maar de Heer maakt zijn volk één door de vernederden een hoge plaats te geven, zodat de waarde van iedereen erkend wordt. Wij zijn geroepen te kijken zoals Hij kijkt en elk van onze christelijke broeders en zusters te waarderen zoals Hij hen waardeert.

GEBED

God van hoop, help ons eraan te denken dat Gij bij ons zijt wanneer we lijden.

Help ons om voor elkaar hoop te belichamen wanneer wanhoop zich opnieuw nestelt in ons hart.

Geef ons de gave om geworteld te zijn in uw Geest van liefde wanneer we samenwerken om alle vormen van onderdrukking en onrecht uit te roeien.

Geef ons de moed te beminnen wat U bemint, wie U bemint en hoe U bemint, en om deze liefde in onze daden tot uitdrukking te brengen.

Door Christus, onze Heer. Amen.

8de dag - Het recht dat de gemeenschap herstelt

Lezingen

Ps 82,1-4 Doe recht aan weerlozen en wezen, kom op voor verdrukten en zwakken

Lk 18,1-8 Zal God dan niet zeker recht verschaffen aan zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen? Hij hoort hen immers geduldig aan.

OVERWEGING

Het boek Psalmen is een compilatie van gebeden, lofprijzingen, klaagzangen en goddelijke voorschriften. In psalm 82 roept God op tot gerechtigheid die de fundamentele mensenrechten waarop alle mensen recht hebben eerbiedigt: vrijheid, veiligheid, waardigheid, gezondheid, gelijkheid en liefde. De psalm roept op om systemen van ongelijkheid en onderdrukking omver te werpen en alles wat onrechtvaardig, corrupt en uitbuitend is, te herstellen. Dit is de gerechtigheid die we als christenen moeten bevorderen. In christelijke verbondenheid met elkaar voegen wij onze wil en onze daden samen met die van God, die werkt aan het heil van de schepping. Zonde ligt altijd aan de wortel van verdeeldheid, ook die tussen christenen, en verlossing herstelt altijd de gemeenschap.

God roept ons op om ons christelijk geloof te belichamen door te handelen naar de waarheid dat ieder mens waardevol is, dat mensen belangrijker zijn dan dingen en dat de maatstaf voor iedere institutionele maatschappelijke structuur is of die het leven en de waardigheid van ieder mens bedreigt of versterkt. Ieder mens heeft het recht en de verantwoordelijkheid om deel te nemen aan de samenleving en samen te streven naar het algemeen welzijn van iedereen en vooral van de armen en noodlijdenden.

Jezus vertelt de gelijkenis van de weduwe en de onrechtvaardige rechter om de mensen te leren *om altijd te bidden en niet op te geven* (Lc 18, 1). Jezus heeft een beslissende overwinning behaald op onrecht, zonde en verdeeldheid, en als christenen is het onze taak deze overwinning te ontvangen, eerst in ons eigen hart door gebed en vervolgens in ons leven door daden. Laten we nooit de moed verliezen, maar veeleer God in gebed het geschenk van eenheid blijven vragen en laten we deze eenheid in ons leven bewerkstelligen.

GEBED

Heer God, Gij zijt de Schepper en Verlosser van alle dingen.

Leer ons in ons hart te kijken om ons te wortelen in uw Geest van liefde en geef dat we met wijsheid en moed naar buiten treden om altijd de weg van liefde en gerechtigheid te kiezen.

Dat vragen wij U in de Naam van uw Zoon, Jezus Christus, in de eenheid van de Heilige Geest. Amen.

Proposition de déroulement d'une célébration œcuménique

V: Voorganger

A: Allen

L: Lector

Inleiding

Zusters en broeders, wij zijn hier samen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Door het water van onze doop zijn we leden van het Lichaam van Christus, maar door onze zonden hebben we elkaar gekwetst en diep verwond. We hebben nagelaten het goede te doen.

Te midden van wrede onderdrukking streefden we niet naar gerechtigheid. We gaven geen gehoor aan Gods gebod om weduwen bij te staan en op te komen voor wezen (Js 1, 17).

Laten we, nu we hier samenzijn, stilstaan bij ons doen en laten, laten we goed doen en recht zoeken.

We hebben Gods genade nodig om onze verdeeldheid te overwinnen en om systemen en structuren uit te roeien die hebben bijgedragen tot de verdeeldheid van onze gemeenschappen.

We zijn hier samen om eensgezind te bidden en de eenheid die we in Christus hebben te versterken, om *ons hart te openen, opdat we vrijmoedig zijn de rijkdom van inclusie en de schatten van diversiteit onder ons te ontdekken. Laten we vurig bidden.*

Uitnodiging tot schuldbelijden en moment van vergeving

op basis van de tekst van Jesaja 1, 12-18

V We worden uitgenodigd om onze zonden te belijden met de woorden van de profeet Jesaja.

L1 En wanneer jullie voor Mij verschijnen –wie heeft je gevraagd mijn voorhoven plat te lopen? Houd op met die zinloze offergaven. Ik heb een afschuw van jullie wierook (12-13a).

A **Vergeef ons Heer wanneer wij U loven, zonder nederig uw weg te gaan.**

Stilte

L2 Jullie feesten, nieuwemaan en sabbat, ik duld ze niet naast al dat wangedrag. Van jullie nieuwemaan, van ál jullie feesten heb Ik een afkeer, ze hinderen Mij, Ik kan ze niet langer verdragen (13b-14).

A Wij vragen om vergeving voor de betrokkenheid van de kerken bij het kolonialisme dat wereldwijd zoveel kwaad veroorzaakt heeft.

Stilte

L3 Wanneer jullie je handen opheffen, wend Ik mijn ogen af, ook als je aanhoudend bidt, luister Ik niet. Aan jullie handen kleeft bloed! (15).

V Wij vragen om vergeving voor onze zonden van ongerechtigheid en onderdrukking die de veelzijdige harmonie van de schepping ontwrichten.

Stilte

(De voorganger giet tijdens de lezing langzaam een kruik water in de doopvont of de doopschaal).

L4 Was je, reinig je, maak een eind aan je misdaden, Ik kan ze niet meer zien. Breek met het kwaad en leer goed te doen. Zoek het recht, houd tirannen in toom, kom op voor wezen, sta weduwen bij (16.17).

A Zoals we gereinigd zijn door het levende water van de doop, wil ons opnieuw vergeven en verzoen ons met elkaar en met de schepping.

Stilte

L5 De HEER zegt: Laten we zien wie er in zijn recht staat. Al zijn je zonden rood als scharlaken, ze worden wit als sneeuw, al zijn ze rood als purper, ze worden wit als wol .

V Moge God u in zijn barmhartigheid bevrijden van uw zonden, zodat u recht doet, trouw betracht en nederig de weg van uw God gaat.

Stilte

V Moge de almachtige God onze gebeden verhoren, zich over ons ontfermen en onze zonden vergeven.

A Wij danken God.

Gebed

V Heer, onze God, met hart en ziel danken wij U voor deze gelegenheid om voor U te treden en onze zonden van ongerechtigheid en verdeeldheid te belijden.

Samen vormen we een heilige familie en naderen we tot U, verenigd in de prachtige diversiteit van uw schepping: sommigen onder ons behoren tot de inheemse bevolking, anderen zijn afstammelingen van slaven of van slavendrijvers, nog anderen zijn migranten of vluchtelingen, maar allen maken wij deel uit van het éne Lichaam van Christus.

Wij loven U omdat door het levende water van de doop onze zonden, rood als scharlaken, werden witgewassen en we genezen werden door deel te worden van de liefdesgemeenschap, de familie van God.

We brengen U onze dankzegging en hulde, God, Schepper van al wat leeft.

Samen op weg, vieren we met open hart en ogen om meer te begrijpen en te groeien in de heilige wijsheid die alle volkeren met elkaar delen en aan elkaar doorgeven. Help ons te kiezen voor onderlinge eenheid en herinner ons eraan dat we allen deel uitmaken van één familie, bijeengebracht door uw Heilige Geest, te midden van uw schepping.

A Amen.

Hymne

Wade into the water

Lezing uit de brief aan Efeziërs 2, 13-22

Psalm 42

V Zoals een hinde smacht naar stromend water, zo smacht mijn ziel naar U, o God. Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God, wanneer mag ik nader komen en voor God verschijnen?

A Vestig je hoop op God, eens zal ik Hem weer loven.

L Tranen zijn mijn brood, bij dag en bij nacht, want heel de dag hoor ik zeggen: ‘Waar is dan je God?’ Weemoed vervult mijn ziel nu ik mij herinner hoe ik meeliep in een dichte stoet en optrok naar het huis van God – een feestende menigte, juichend en lovend.

A Vestig je hoop op God, eens zal ik Hem weer loven.

L Wat ben je bedroefd, mijn ziel, en onrustig in mij. Vestig je hoop op God, eens zal ik Hem weer loven, mijn God, die mij ziet en redt. Mijn ziel is bedroefd.

A Vestig je hoop op God, eens zal ik Hem weer loven.

L Overdag bewijst de HEER mij zijn liefde, 's nachts klinkt een lied in mij op, een gebed tot de God van mijn leven. Tot God, mijn rots, wil ik zeggen: 'Waarom vergeet U mij, waarom ga ik gehuld in het zwart, door de vijand geplaagd?'

A Vestig je hoop op God, eens zal ik Hem weer loven.

L Mij gaat door merg en been de hoon van mijn belagers, want ze zeggen heel de dag: 'Waar is dan je God?' Wat ben je bedroefd, mijn ziel, en onrustig in mij.

A Vestig je hoop op God, eens zal ik Hem weer loven.

Lezing uit het evangelie volgens Matteüs (25, 31-40)

Hymne

Come thou fount of every blessing

Homilie/Preek

Moment van stilte of ruimte voor een hymne.

Stenen en getuigenissen

De twee of drie geselecteerde sprekers worden uitgenodigd om naar voren te komen.

V Laten we luisteren naar enkele getuigenissen. Als levende stenen zijn we toehoorder van beklijvende verhalen. Met elk verhaal wordt het Lichaam van Christus gevormd en opgebouwd. Onze verhalen verweven zich met het verhaal van Christus, de hoeksteen van de christelijke eenheid. Zoals God ons geschapen heeft om in gemeenschap te leven, zo zijn onze verhalen ook verbonden. Laten we over deze verhalen nadenken, ieder met zijn steen in de hand.

De sprekers brengen hun getuigenis. De gelovigen beantwoorden ieder verhaal met de volgende zin:

A Ik beloof dat ik gehoor zal geven aan de oproep van Jesaja om goed te doen en recht te zoeken.

Hymne

What a fellowship, what a joy divine

Smeekbeden

V In gelovig vertrouwen richten wij ons in gebed tot God die is Vader, Zoon en Heilige Geest: God, Schepper van al wat leeft, vandaag ervaren wij nog de gevolgen van daden die het leven van sommigen benadeelden en van anderen bevoorrechtten. Leer ons de middelen die Gij ons hebt gegeven op verantwoorde wijze te gebruiken ten bate van allen en met respect voor uw schepping. De hele schepping die nog altijd als in barensweeën zucht en lijdt, schreeuwt om U.

A Geef ons inzicht en toon ons de weg.

V Barmhartige God, help ons het kwaad te herstellen dat wij elkaar hebben aangedaan en een einde te maken aan de verdeeldheid die wij onder uw volk hebben gezaaid. Zoals Christus Jezus de Heilige Geest over de leerlingen uitblies om de gemeenschap van de nieuwe schepping in het leven te roepen, zend ook ons zo uw genade om onze verdeeldheid te genezen en ons die eenheid te schenken waar Jezus om gebeden heeft.

A Geef ons inzicht en toon ons de weg.

V Christus, Gij zijt de weg, de waarheid en het leven.

A Geef ons inzicht en toon ons de weg.

V Heilige Geest, Gij geeft de aarde een nieuw gelaat. De toppen van de bergen, de donder van de hemel, het ritme van eb en vloed spreken tot ons –

A omdat wij met alles en met elkaar verbonden zijn.

V De helderheid van de sterren, de frisheid van de morgen, de dauwdruppels op de bloemen spreken tot ons –

A omdat wij met alles en met elkaar verbonden zijn.

V De stem van de armen, de onderdrukten en de uitgestotenen spreken tot ons –

A omdat wij met alles en met elkaar verbonden zijn.

V Maar bovenal verheft ons hart zich tot U, als wij ‘Abba, Vader’ roepen en zeggen:

A Onze Vader....

Afsluitend gebed

V Eeuwige God, kijk naar al deze gezichten die in heilige gemeenschap bijeen zijn gekomen en zend hen waarheen Gij wilt dat zij gaan.

Bemoedig hen met uw Geest om verder getuigenis af te leggen en om daadwerkelijk, uit eerbied voor uw schepping, goed te doen en recht te zoeken. Maak hen één opdat de wereld gelooft dat Gij uw eniggeboren Zoon Jezus hebt gezonden om de wereld te redden

Zegen en zending

V Moge de Heer u zegenen en u beschermen. Moge de Heer het licht van zijn gelaat over u doen schijnen en u genadig zijn, moge de Heer u zijn gelaat toewenden en u vrede geven.

A Amen.

OECUMENISCHE DIENSTEN IN BELGIË

ANTWERPEN

Zondag 22 januari 2023 om 15u in de O.L.V. Kathedraal (Groenplaats 21, 2000 Antwerpen)

BERGEN

Vrijdag 20 januari 2023, van 19u tot 20u, in de Hlge Elisabethskerk (rue de Nimy, 18 te 7000 Bergen)

BRUGGE

Zondag 22 januari 2023 om 16u in de Sint-Salvatorskathedraal

BRUSSEL

Donderdag 19 januari 2023 in de Orthodoxe Kathedraal van de Heilige Aartsengelen Michael en Gabriël Stalingradlaan 36 1000 Brussel, om 19u
Deze dienst wordt voorbereid door het Brussels Interkerkelijk Comité.

CHARLEROI

Vrijdag 20 januari 2023 : om 19u30, in « Temple Protestant », boulevard Audent, 22 te 6000 Charleroi.

FLEURUS

Zondag 22 januari 2023 : om 16u - Abbaye de SOLEILMONT : (150, avenue Gilbert te 6220 Fleurus)

LUIK

Vrijdag 20 januari 2023 om 19 u 30 in de Sint-Pauluskathedraal (Kathedraalplein te 4000 Luik)

Om verder te gaan ...

- *Bent u weleens geholpen door iemand van wie u het niet verwachtte? Hoe heeft dit uw beeld (van anderen) veranderd? 1ste dag*
- *Hoe kunnen plaatselijke geloofsgemeenschappen elkaar steunen en weerstand bieden als er tegenstand volgt op het doen van recht? 2de dag*
- *Hoe kunnen wij inspelen op de noden van onze meest kwetsbare burenen? Wat zijn wij bereid hiervoor op te geven? 3de dag*
- *Hoe bent u betrokken geweest bij initiatieven die onderdrukking in uw omgeving bestrijden? Hoe kunnen de kerken samenwerken om solidariteit te vergroten met hen die lijden onder onderdrukking? 4de dag*
- *Hoe kunnen wij de verhalen in herinnering houden van voorouders en heiligen die onder ons hebben geleefd en liederen hebben gezongen van geloof, hoop en bevrijding uit gevangenschap? 5de dag*
- *Op welke manier heeft uw geloofsgemeenschap (geen) oog voor de 'geringste mensen'? Hoe kunnen wij samenwerken om voor hen te zorgen?? 6de dag*
- *Hoe kunnen we als geloofsgemeenschappen 'de geringen aanzien geven', zoals Maria dat bezingt? 7de dag*
- *Welke concrete volgende stap kunnen we zetten om ook in de rest van dit jaar de verbinding te herstellen en te groeien in wederzijds vertrouwen?? 8ste dag*

ŒCUMENISCHE MEDIA

REPERTORIUM VAN CHRISTELIJKE KERKEN EN GEMEENSCHAPPEN IN BRUSSEL

Een uitgave van Brussel Onthaal Open Deur in overleg met het
Interkerkelijk Comité Brussel

Deze gids kan verkregen worden bij Brussel-Onthaal-Open-Deur (IBAN
BE20 0000 9509 4756) voor de prijs van 6 € + 3 € verzendkosten.

WORLD COUNCIL OF CHURCHES – WERELDRAAD VAN KERKEN

<https://www.oikoumene.org/fr>

DICASTERIE VOOR BEVORDERING VAN DE EENHEID VAN DE CHRISTENEN

<http://www.christianunity.va/content/unitacristiani/fr/settimana-di-preghiera-per-l-unita.html>

IRENIKON

Driemaandelijks Tijdschrift van de benedictijnse gemeenschap van
Chevetogne

c/o Irénikon, B-5590 Chevetogne.

IBAN BE66 3500 3465 0543- Abonnement : 53 €

« UNITÉ DES CHRÉTIENS »

Driemaandelijks opleidings- en informatietijdschrift.

UDC-abonnementsservice: 14, rue d'Assas, F-75006 Parijs.

Tel.00.331.44.39.48.48

Abonnement: € 28. IBAN: FR76 3006 6100 4100 0105 6260 833

BIC: CMCIFRPP

Interkerkelijk Comité voor Brussel

Tél. 02/538.27.06

E-mail : Contact@cib.brussels

Web : www.cib.brussels

IBAN: BE02 0001 0528 7840 (BIC : BPOT BE B1)

**Secretariaat van de VERENIGDE PROTESTANTSE KERK IN
BELGIË - Brogniezstraat 44, 1070 Brussel**

Email: info@protestant.link

Phone: +32 (0) 2 511 44 71

Secretariaat van het ORTHODOX AARTSBISDOM VAN BELGIË

Charbolaan 71, 1030 Brussel - Tel 02.736.52.78 – website :

www.orthodoxia.be

Brussel Opendeur

Taborastraat 6, 1000 Brussel - Tel 02.511.81.78 – Fax 02.502.76.96

Librairie U.O.P.C. Boekhandel

G. Demeylaan, 14-16 1160 Brussel - Tel. 02/663 00 40– info@uopc.be

Diocesane Centra

Luik : **Librairie Siloé** rue des Prémontrés 40, 4000 Liège

info@siloe-liege.be ou tel 04 223 20 55

Namen : rue du Séminaire 11, 5000 Namur Tél. 081.24.08.20

info@librairiescdd.be

Aarlen : rue de Bastogne, 46 6700 Arlon Tél. 063.21.86.11

cddarlon@gmail.com